

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f. Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában.

XIV. évfolyam.

Vasárnap 1905. évi április 9-én.

15. szám.

Vidéki központok.

Magyarország vidéki nagyvárosai az újabb időben örvedetes fejlődésnek indultak. Budapest, az ország fő- és székvárosa mellett a vidéki központokban pezsgő, eleven életet látunk. Vidéki nagyvárosaink legtöbbje a maga emberségéből, polgárainak áldozatkészségéből és vezetőinek bölcsességéből emelkedett.

Igaz, hogy sok helyen az alkotások, modern intézmények, kulturális szükségletek, a közigazgatás javítása, az emberek életének és vagyonának megvédése súlyos terheket róttak az adófizető közönségre, de ezen befektetések és a haladó kor által megkívánt létesítések a forgalom emelkedésében, a kereskedelem és ipar fellendülésében is ami szintén nem utolsó: az erkölcsi erőben visszatérülnek.

Az állam segítő kezét jobbra csak a fő- és székváros érzi. Nem is irigykedünk e miatt az ország szívére, mert közös vagyunk örömünk és dicsőségünk egy igazi, minden ízében magyar főváros eszméjének megvalósítása. Még ugyan messze vagyunk attól, hogy Budapest színmagyar város legyen, de hova-tovább eljön az az idő, midőn a magyarság erejével, melegével, fényével és a nemzetköziséget megváltoztató, eltörlő hatalmával meghódítja a magyar király székhelyét.

És habár ezt jóleső érzéssel hisszük, jól esnek nekünk, ha a vidéki nagyobb városok is élveznék valamelyes kézzelfogható módon az állam segítő kezét, még pe-

dig most már valahára oly módon, hogy ne kellene a támogatást nagyobb értékkel viszonzni. A vidéki központok erejére nemcsak az egész országnak, de magának Budapestnek is szüksége van, azt senki el nem vitathatja, mert nagy tévedés azt hinni, hogy a vidéki központok nagyobb arányú fejlődése életerejétől fosztaná meg a fő- és székvárost.

Helyes és úgy politikai, mint kulturális és közgazdasági tekintetben üdvös törekvés az ország fővárosát a modern intézmények góczontjává tenni, de ennek nem szabad az összes életerőt elvenni a vidéki nagyobb központoktól. Ez utóbbi nem volna célirányos városi politika.

E tekintetben sokat tanulhatunk Németországtól, hol lépten-nyomon nagy, virágzó, kulturában gazdag, kereskedelemben erős, iparban fejlett nagy városok vannak. Az ország szellemi és anyagi erejének sulypontja a német császári város, de a vidéki központok nemesak dicsőségének emlékeit örözik, hanem az örök fejlődés utján haladva, nemes versenyre kelnek egymással, magával a központtal is.

A mi nagyobb városaink azért haladnak lassan a fejlődés utján, mert igazán csak egy forrás áll rendelkezésükre: polgárainak áldozatkészsége. Ennek felköltése pedig több-helyen nagy akadályokba ütközik és a szigorú konzervatív irány nem egyszer vágja ketté a haladás szándékát. De ha ezeket legyőzzük is, a nagyobb arányú létesítések önerőnkől telnek ki, mert az állam tapasztalat szerint csak oly alko-

tásokban van segítségünkre, melyek vég-eredményükben őt szolgálják.

Ezek mind türehető állapotok, ha a vidéki nagyvárosok vagyonosak, mert a vagyon jövedelméből telik az üdvös alkotásokra; ott azonban, ahol a város szegény és minden létesítés csak a polgárság és a közönség áldozatkészségén épülhet fel, ott bizony kellemes volna az állami támogatás ez, vagy amaz módja.

Ha azután a polgárság áldozatkészsége kimerül, vagy az állam elvonja segítő kezét, nyomban beáll a vidéki központok stagnálása, legtöbb esetben hanyatlása. Régi helyekből, hol azelőtt pezsgett az élet, kihal az akarni, tennivágyó szellem és mikor a fejlődés megáll, azon intézményeitől is megfosztják a körülötte levő élelmesebb városok, melyeket annak idején nagy áldozatokkal hozott létre. Nem egy vidéki várost látunk, mely összeomlott, mert nem segített rajta a hatalmas állam, önereje pedig kimerült.

Emelni kell tehát a vidéki nagyobb központokat, nehogy a bennünket látogató idegen azt higgye, Budapesten kívül nincs mit keresnie. Ez a támogatás pedig elsősorban az állam feladata.

Minél erősebb, fejlettebb a vidék, minél gazdagabb kulturája, intenzívebb közgazdasága, forgalmasabb kereskedelme és életrevalóbb ipara, annál hatalmasabb, boldogabb és elégedettebb az ország népe.

Erős, minden ízében egészséges vidéki központokat kell teremteni a cselekvő erők egyesítésével vagyis az állam ne kívánjon

Tárcza.

A megvalósult álom.

Gyerek-lány koromban arról álmodoztam:

Királyfi jön értem aranyos hintóban,

Apródok emelik nehéz, drága sleppem,

Cifra, fényes násznép hajbólkor köröttem.

Alabárdos örök tisztelegve állnak,

Kristályból lesz tornya márvány palotámnak,

Ezer szobám is lesz végtibe — egy sorba:

Biborral bevonva, kincsesel teleszórva.

Hogy fölcseperedtem, betelt ez az álom:

Eljött értem az én délceg, szép királyom!

Nem ültetett holmi hintóba, batárba,

Ugy vitt el magának: ölelő karjába.

Cifra násznép helyett, amerre csak jöttünk:

Illatos virágok bókoltak köröttünk,

S akácok kis házunk két kicsi szobája,

Szebb, mint mesország minden palotája!

Jörgné Dráskóczy Ilma.

A fürdés befolyása az egészségre.

A víz gyógyító hatása főként az idegrendszerre és izomzatra, vérnyomásra és vérelszórtásra, a test hőmérsékére, az elválasztásra, a légzésre és anyagcserére vonatkozik.

Különböző hőmérsékű fürdők által sikerül a túlságos idegességet csökkenteni és az elernyedte idegeket felelénkíteni.

Azt tapasztaljuk, hogy a hideg víz frissít és erősít, meleg fürdő csendesít és lankaszt, mivel nemcsak az idegekre, hanem az izomzatra is bir befolyással. Ezért oly betegségek-nél, hol lankadás vagy fáradás lép előtérbe vagy az izmok hűdtek, hideg vizet fogunk alkalmazni, míg ellenben görcsök-nél izgatottságnál meleg fürdőt alkalmazunk.

A víz azonban arra is képes, hogy a vér-edényeket összehuzza és ellankasztja. A hideg víz, a jég ennélfogva gyulladásoknál használtatik nagy sikerrel. A meleg vagy forró borogatás elősegíti a felszívódást. Forró kézfürdőt alkalmazunk szívbántalmaknál, hideg labfürdőt vesznek azok, kiknek vértörlésük van a fejükben. A víz elvonolag hat, tehát nemcsak közeli, hanem távoli szervek vérbőségére is.

Megbecsülhetetlen hatása van a fürdőknek a lazra is. Huvós fürdők nemcsak biztosan csökkentik a test hőmérsékét, hanem erősítik a szív-működést is és azért oly rendkívül magas lázak csökkentésére használjuk, ahol lázellenes

gyógyszereket éppen a szív-működés gyengesége miatt alkalmazni nem lehet.

Érdekes még, hogy a hideg víznek alkalmazása által kövér embereknél tetemes súlyfogyást lehet elérni. Ilyen fogyasztó hatással bir a meleg fürdő, gőzfürdő és a pakolás is.

A vízzel való gyógyítás módjai különbözők. Használunk kádfürdöket, gőz- és légfürdőt nagy medencékkel, uszodákat, ülő- és labfürdöket, zuhanyokat, bepakolásokat.

A kádfürdő célja többnyire a test tisztítása, gyógyító célból is. Használhatók közömbös hőmérsékű fürdők, melyek igen hatékonyak, mert tavol tartanak a testtől minden ingert. Agyidegességben szenvedők ily fürdők-től lecsendesednek és álmatlanságukat vesztik. Ily fürdőkben gyógyulnak csúzos bántalmak is, sőt vízkórság is javulhat.

Az agyból eredő idegességnél és álmatlanságnál közömbös fürdők és nedves pakolások által az idegek lecsendesedését és jótékony almot érhetünk el. Mily jók a meleg és forró borogatások zsábaknál és más fájdalomknál. Egyes idegfájdalmak éppen ellenkezőleg hideg víz alkalmazására, vagy az u. n. stótzuhany (másképpen gőz-zuhany), vagy mind a kettőnek váltakozva való alkalmazása által gyógyulnak.

Tudvalevő, hogy ajult ember magához tér, ha hideg vízzel lefecskendezzük. Hosszasan tartó öntudatlanság vagy félrebeszélés alkalmazásával a beteget hideg leöntések által, melegebb és

viszonás nélkül a városoktól mérhetlen anyagi áldozatokat, de a városok is igyekezzenek a maguk haladását jövedelmük észszerű fokozásával elősegíteni és ez esetben a költsönös méltányosság és megértés eredménye az lesz, hogy erős vidéki központok keletkeznek, erős várai a kultúrának, egészséges emporiumai a kereskedelemnek, iparnak és gazdasági életnek.

P.

NAPI HIREK

Városunk közigazgatási bizottsága rendes havi közgyűlését tegnap szombaton tartotta meg, a midőn a szokásos jelentések olvastattak fel. Törvényhatóságunk rendes havi közgyűlését f. hó 17-én heffőn fogja megtartani.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület” XX-ik rendes évi közgyűlését ma Vasárnap d. u. 2 órakor fogja megtartani a „Verseczi Kaszinó”-ban lévő egyleti helyiségben.

A temesi alispán visszavonulása. Kabdebo Gergely Temes megye alispánja, harmincegy évi szolgálat után nyugdíjaztatásért folyamodott a vármegye közönségéhez Temesvármegye törvényhatósági bizottsága jövő szerdán, folyó hó 12-én tartandó rendkívüli közgyűlésén fog határozni a kérelem felett.

Kitüntetett művész. Joanovits Pál festőművészt, — városunk hírneves fiát a Bécsben nem régebben rendezett műtárlaton egy pompás arcképeért a „Nagy arany érem”-mel tüntették ki Gratulálunk!

Halálozás. Karl Márton helybeli átlatorvos neje élete 58-ik évében a múlt csütörtökön Verseczen elhunyt. Béke hamvaira.

Takarékpénztári igazgató választás. A „Verseczi Polgári Takarékpénztár” részvényesei múlt vasárnapon megtartott közgyűlésükön a néhai Weitner Ferencz elhalálása által üresedésben jött igazgatói állásra a feledhetlen emlékezetű igazgató köztisztelet

hidegebb fürdőknek váltakozó használata által meggyógyíthatjuk. Ha a beteg bőre érzéketlen és visszahatási tevékenysége csökkent, alkalmazzuk a zuhanyokot és ledörzsöléseket.

A hűvös fürdők főleg lázas betegeknek használhatnak. Nem lázas emberekre a hideg kádfürdő felhosszabbító, élénkítő hatással van, emeli az anyagcserét és fokozza az étvágyat. Mindezt az ilyen fürdőköt individualizálni kell, illetve az egyének szerint megállapítani, nemcsak általánosságban használni.

Meleg fürdőt főleg erőltetett szellemi munkánál használhatunk, további alkalmazása horgászurnál, csúznál, veselobnál van jó hatással.

A medencék és uszodák a fürdés mellett élénk mozgást engednek meg és azért, főleg kövérségnél és skrofulózisnál használatnak. Intendők azonban azok, kiknek szívbjuk van és kik ideggyengeségben szenvednek, hogy azok ily fürdőköt ne használjanak

A félfürdők, nem magas kádakban alkalmazhatók. A víz a kádakban 25—30 cmnyi magasan álljon, úgy, hogy a fürdőzőnek legalább a csipőjéig érjen. Az általánosan gyakorlatban levő mód a következő: Jól leültetett fejjel, vizes sapkával lép a kádba, hol hirtelen bemártva testét, ülőhelyzetet foglal el. Fejét, hátát a fürdőszolga azonnal leönti egy kis sajtárból megállapított hőmérsékű vízzel, azután mellére alkalmaz öntést. Majd az egész testnek ledörzsölése következik; ezalatt a beteg is önmagát folyton dörzsöli. Ha a beteg ezt gyengeségénél fogva nem teheti, akkor 2 fürdős végzi a műveleteket. A végén a víz pár fokkal lehűtetik és újból le kell önteni és dörzsölni az egész testet, végül egy nagy hirtelen mozgás után a beteg kiszáll a kádból és jól letöröltetik.

A félfürdő használata igen kiterjedt alkalmazásnak örvend, hatása a központi idegrendszerre, főképen a hátgerincre, gyomor működési zavarainál magas gyomorleöntéssel, továbbá vérkeringési zavaroknál, renyheségnél, edzésnél stb.: jön alkalmazásba.

tal környezetet fiát Weitner Ferencz paulisi jegyzőt választották meg.

Április 11. A jövő héten kedden lesz 57 éve, hogy V. Ferdinánd király az 1848-iki törvényalkotásokat szentesítette. Az évforduló alkalmára elrendelt hivatalos nemzeti ünnepet városunk tanintézetében is meg fogják ünnepelni.

Az új kir. alügyész. Ő felsége a király, ifj. Frits Béla kir. alügyésznek Kolozsvárra történt áthelyezése folytán megüresedett lugosi kir. alügyészi állásra Bartha Kálmán temesvári kir. járásbírói albirót nevezte ki.

Diákmulatság. Állami főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága f. é. május hó 1-ső napján a „főreáliskolai segítő egyesület” és Zene egyeslet javára műkedvelői előadással egybekapcsolt hangversenyt és táncmulatságot rendez a „Hungaria Vigadó”-ban. Az alkalommal színpad kerül: Almássi Tihamérnak „A miniszterelnök bálja” című kedves vígjátéka. A mindkét nem-beli fiatalság, szülői már most is nagyban készülnek ezen estélyre, mely a leglátogatottabb és a legkedvesebb mulatsága a város fiatalságának.

A verseczi népkonyha egyesület rendes évi közgyűlését a múlt vasárnap délután tartotta meg a városhaza tanács termében. Michler Károly egyl. titkar évi jelentésében meleg szavakat szentelt néhai Weifert Károly egyl. elnök emlékezetének. A népkonyha a város tanácsának, különösen pedig a rom. kath. egyház tanácsnak nagylelkűsége folytán a rom. kath. egyházközség bérházában nyert megfelelő alkalmas helyiséget. A múlt télen január 9-étől kezdve 43 napon át osztott 6155 adag ingyen eledelt a népkonyha, elfogyasztva 3224 kenyert, 224 kilo húst stb. Egy egy adag étel 144 fill. került. A népkonyha javára számosan adakoztak élelmi szereket is. Az egyesület készpénz vagyona: 2472 k. Az közgyűlés az egyesület elnökévé köztiszteletben álló polgármesterünket Dr. Rezuca Istvánt; ügyészévé pedig Dr. Adelmayer Ferenczet választotta meg. A népkonyha egyesület működése valóban nagy áldás a szegény sorsú gyermekekre, nézve s mindazok, kik ezen jótékony intézményünk megalapították és azt gyámolítják megérdemlik az igaz elismerést.

Az Arany János-Társaság múlt szombaton Temesvárott zárt ülést tartott, Szabolcska Mihály elnöke alatt. Mészáros Jenő titkar jelentésében megemlékezik arról a rokonszenves fogadtatásról, melyben a társaság első kiadványa részesült. Telbisz polgármester tiszteleti tagot a társaság küldöttségileg üdvözölte jubileuma alkalmából. Főlemlíti, hogy Sztura Szilárd dr., Perjessy Lajos és Dóczy József tagoktól közelebb önálló művek jelentek meg, Jörg Endréné Draskóczy Ilma pedig most rendezti sajtó alá költeményeit. A jelentést tudomásul vették. Bellai József a pénztár állásáról számolt be. Elhatározták, hogy akciókat indítanak meg új partoló tagok gyűjtése iránt. Az április havi felolvasó ülést f. hó 12-ikére d. u. 5 órára tűzték ki, a következő tárgysorozattal: 1. Sebesztha Károly rendes tag: A harmadik egyetem elhelyezése. 2. Dr. Halmi Piroška (vendég): A pessimizmus a magyar költészetben.

Meghívó. Az Arany János-Társaság, 1905. évi április hónap 12-én, szerdán délután 5 órakor, az állami főreáliskola dísztermében Temesvárott felolvasó-ülést tart. Tárgysorozat. Az elnök megnyitja az ülést. A harmadik egyetem elhelyezése. Irta és felolvassa Sebesztha Károly r. tag. A pessimizmus a magyar költészetben. Irta és felolvassa Halmi Piroška dr. vendég.

Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára” budapesti cégnek a magyar kir. államvasutak Versecz állomásától Versecz város területén a Paucsovai úton, Székház utcán, Ferencz József-téren, Városház utcán, Kudriczi-úton, Baross-téren és a Temesvári úton át a városi villamos vasut központi áramfejlesztő telepéig vezetendő villamos közúti vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbította.

Városunk selyemtenyésztése. Versecz városban 1904. évben a szokásos csonkítás után közterületeken és közutak mellett 1283 drb lombszedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Esett egy selyemtenyésztőre átlag 7 darab. A magántulaj-

donban levő szederfakon kívül a fenti szederfaknak köszönhetjük, hogy 175 selyemtenyésztő 2423 kgr. gubót termelt és 4073 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 23 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 116 koronára rúgott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 74,368 koronát fizetünk ki a városban. Szederfaállománya: Az országos selyemt. felügyelőség kiosztott részint a városnak, részint a városban lakó magánfeleknek 1904-ben 1270 drb 2—3 éves szederfacsemetét. Működése óta pedig kiosztott a városban 394 drb kiültetésre alkalmas szederfát; 39,074 darab 2—3 éves szederfacsemetét. Versecz városban a selyemtenyésztők száma 138-ról 175-re emelkedett. Az átlagos kereset 29 koronáról 23 koronára apadt. A legmagasabb kereset 116 korona volt. Az illető tenyésztőnek a neve: Kracsunov Száva. E városban a selyemtenyésztők száma évről-évre örvendetesen emelkedik. Bátorságot veszünk magunknak arra, hogy melegen kérjük a városi hatóságot, miszerint sziveskedjék a szederfaállományt szaporítani, mert ha a tenyésztők száma az ideihez hasonló arányban fog növekedni, az esetben már lombhiány állhat be. Remélhető, hogy a város hatóságának eddig tanúsított elismerésre méltó jóindulatu támogatása mellett, Verseczen nem sok idő múlva ismét áldást hozólag fog felvirulni a selyemtenyésztés. Szabad legyen azon óhajunknak kifejezést adni, hogy célszerű lenne egy állandó szederkert létesítése. Nagy városokban igen alkalmas a szederkert, mert a tenyésztőknek nem kell nagy utat tenni, hogy lombszükségeiket beszervezzék. Temesvár városban is van szederkert. Továbbá még arra is kérjük a városi hatóságot, hogy a külvarosok azon utcáiban, hol a szegényebb néposztály lakik, sziveskedne szederfákat ültetni, az ily védett helyeken a szederfa levele hamarabb fejlődik, és a selyemtenyésztők közelből kapják a lombot. Elismeréssel adozunk Friese József városi kertésznek a faiskola rendben tartásáért. Végül e helyen kedves kötelességünknek ismerjük halás közönségünknek nyilvánítani a városi tanácsnak, hogy szederfaiskola céljára, tíz évi ingyen használatra 2 hold területet volt kegyes átengedni az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek. A faiskolát az országos selyemtenyésztési felügyelőség tartja fenn. Eddig teljesen ingyen kiosztott 13,366 darab kiültetésre alkalmas szederfát. Ezidőszent 11,420 drb atiskolázott csemete van a faiskolában. Végül elmondjuk, hogy a városból 50 munkásból volt alkalmazva az itteni selyembubor-raktárban, és azok 3,275 koronát kerestek.

Hangverseny. A szerb templomi dal-egyeslet zseniális karmestere V o d v a r s k a H. Holub B. nagyikindai karmester és N o c k e r Janos karnagy a „V. M. D.” karmesterének és a szerb dalegyletnek szives közreműködése mellett a múlt szombaton a „Vigadó”-ban hangversenyt rendezett, mely minden részében igen jól sikerült és nagy élvezetet nyújtott a műértő közönségnek. V o d v a r s k a ezuttal lépett először a nagy közönség elé és megmutatta, hogy nagy Zenei tudással rendelkezik.

Új postaügynökség. A temesvári posta és távirdaigazgatóság kozhírré teszi, hogy Valeapaj községben folyó évi április hó 1-én postaügynökség lép életbe mely bárhová szóló levélpostaküldemények, továbbá a beltöldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba szóló 1000 korona értékét meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítéssel, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével fog foglalkozni. Ezen ügynökség kézbesítési kerületébe Valeapaj és Barbosza községek tartoznak.

Kaptuk és adjuk a következő sorokat. „A laktanya utca elején, majdnem szemben a városi gazda házával a csatorna egyik beeső aknája közel egy év óta teljesen be van dugulva, a szennyvíz a vasrács felett folyik el. Azóta többször tisztították állítólag a csatornanyílásokat, de a munkások úgy látszik a felügyelet lanyhasága miatt, és mivel a dolgozó nagyobb munkával járna — nem törődnek a bedugult aknával. Ajánljuk e sorokat azoknak figyelmébe, a kiket illet.

Janzen Verseczen. A hírneves utazó a jövő kedden szerdán és csütörtökön a Hungária vigadóban mozgó fényképekkel kísért előadást tart. melyekben utazásait és élményeit fogja ecsetelni.

Lesz motorkocsi-közlekedés. A pancsovai „Végvidék” jelenti: Daniel Ernő báró országgyűlési képviselőnek a polgármesterhez érkezett értesítése szerint a kereskedelmi miniszterium véglegesen elrendelte a pancsova-versecezi vonalon a motor kocsik forgalomba hozatalát. A motorkocsi-közlekedés megkezdése azonban még némi halasztást szenved, mert elegendő motorkocsi nem áll rendelkezésre. Junius végén, legfeljebb azonban július elején elkészülnek és akkor a mi vasutunkon azonnal megindul a közlekedés, úgy hogy kiállításunk idejében már motorkocsik fognak járni.

Építő munkásaink sztrajkja még mindig tart és sok kellemetlenségeket okoz. A munkások követeléseit pár mester ugyan már teljesítette, de a legnagyobb munkaadók a lehetetlen követelésekbe nem akarnak belemenni. A jó munkásnak szívesen magadnak a felemelt bért, de hogy minden munkás egyenlő bérben részesüljön az nem lenne igazságos.

**Letartóztatott kivándorlási ügy-
nőkök.** A temesvári rendőrség ismét két kivándorlási ügynököt kerített hurokra, akik közel háromezret embert csábítottak eddig a kivándorlásra. Az egyiket Hajdu Ferencnek hívják, a másik neve Jenge István. Mindkettő a Falk és társa hamburgi cég ügynöke és különböző hazug ígéretekkel csábították áldozataikat. Azt ígérték nekik, ugyanis, hogy Kanadában egyenként 120 hold földet kapnak és utiköltségül 1000 koronát. A hiszékeny emberek könnyen belementek a csapdába, de a hatóság még idejekorán megmentette őket a végromlástól, mert az ügynököket letartóztatta.

Jörgné Draskóczy Ilma költeményei. Jörg Endré né Draskóczy Ilma, ki néhány év előtt városunkban is huzamosabb ideig lakott — kedves modorával számtalan tisztelőt szerzett magának, jótékony célú előadásának alkalmával oly sok kellemes órát szerzett közönségünknek a méltán ünnepezt költő, összegyűjtötte és különkötetben kiadja költeményeit, melyekkel immár országosan tisztelt és becsült nevet vívott ki magának. A költemény kötetre a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki: Verseimet most rendezem sajtó alá s ez uton értesítem barataimat, ösmerőseimet és a nagy közönséget, hogy a kötet április hó második felében fog megjelenni Budapesten, a Singer és Wolfner könyvkiadó cég bizományában. Hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozva legyenek, kérem a megrendeléseket az előfizetési pénzzel együtt legkésőbb április hó 15-ig címre (Temesvár, József-város, Hunyady ut 19. sz. 1/5.) beküldeni. Én a nálam megrendelt példányokat a t. előfizetőknél azonnal a könyv megjelenése után — mindenestre még a husvéti ünnepek előtt — kezébe juttatom. Egy példány ára füzve 3 kor, diszkótésben: 5 kor. Temesvár, 1905. március hó. Tisztelettel Jörg Endré né Draskóczy Ilma Jörgné Draskóczy Ilma nem szorul reklámra. Gyönyörű költeményei, melyekkel annyi kellemes percet szerzett közönségünknek, arról tanuskodnak, hogy Jörgné egyikike a magyar költészet leghatásosabb, leghivatottabb művelőinek. Első költeménykötetete, melylyel a nagy közönség elé lép, bizonyára sok új babért és dicsőséget hoz számára. És meg vagyunk győződve, hogy anyagilag is teljes sikerrel fog járni a kötet kiadása. A legmelegebben ajánljuk annak megrendelését minden irodalombarátnak.

Időjárásunk április természetéhez képest nagyon váltakozó. Ma meleg napsugaras gyönyörű időnk van, mely kipatantja a rugyot és bimbót, hólnap, rövid életű hópillek szaladgálnak. Ma alig kell valami felöltő, hólnap ugyan csak fellik a teli kalami, fűteni kell alaposan. Tegnap szombatra virradóra kemény der borult határunkra, mely a viragozni kezdő — mint mondják — sokat arthatott.

A magyarországi munkások és rokkantak nyugdíj és segítő egyesületének versecezi fiokja a múlt vasárnap tartotta meg közgyűlését. A versecezi fioknak — mint az Reichratt J. egyll. titkár jelentéséből kitűnt — 18, tagja van.

Uj eredeti magyar operette. Az ide tavaszi színi évadnak érdekes újdonsága lesz egy új eredeti magyar operette, amely Nagybecskerekben kerül először színre. A darab címe „Szép Ilonka” s szövegét Somfai János a „Torontoi” szép tehetségű s szerkesztője írta, zenéjét pedig Osztie Béla. A színtársulat igazgatója most szerepezteti a darabot s a jövő hét végén hozza színre kitűnő szereposztással.

Párisban bölcsészettudorrrá avatott magyar tanító. Gockler Lajos nagybecskereki községi elemi iskolai tanítót, aki több irodalmi munkáival már itthon tartózkodása alkalmával is nagyban öregbítette a magyar tanítói kar tekintélyét, a párisi Sorbonneon, a francziák nagytekintélyű egyetemén, ünnepélyesen a bölcsészet doktorává avattak. Gockler különben odakint is élénk irodalmi munkásságot folytat; most legutóbb hagyta el a sajtót Hachette könyvkereskedő kiadásában a La pédagogie de Herbert című nagy műve, melyről az ottani szakkritika elismeréssel nyilatkozott.

Stutzbart czirkusza a múlt hetfőn érkezett városunkba és előadásait kedden este kezdte meg. A társulat nem igen nagy, de néhány kitűnő erővel rendelkezik és általánosságban kielégíti a közönséget. Különösen kiemelendők a Stutzbart család, kik sok tapsokat aratnak. — A Klovék nővérek igen kitűnő trapez művésznők és magántáncosnők. Martini igen jó Jokey. A tüzetevő, indiai fakirt mutatványai is méltó csudálkozást keltenek.

A szegény sorsú nép figyelmébe. Hogy szegényebb sor-uaknak is alkalmuk legyen magukat betegség és halálesetre biztosítani az első versecezi önálló beteggyelet választmánya elhatározta hogy Május és Junius hónapokban egyéneket a 12—35 életkorig 1 kor. mérsékelt beiratási díj mellett mint tagokat felvesz Felvétel naponta 2—4 óráig dr. Weisz S. egyleti város lakásán, hol a mérsékelt beiratási díj is azegylet javára befizetendő.

Gyönyörű, tükörfényt és egy tartos előkelő szépséget kölcsönöz minden labbelnek a „Globin, a jelenkor legjobb és legfinomabb bőrtisztítószere, előállítva a világhírű vegyszeti gyárban: Fritz Schulz jun. Akt-ges., Eger i. Böhmen und Leipzig Többször magasán kitüntetve, most ismét megkapta a legmagasabb kitüntetést az 1904 iki St.-Loui világiállításán, a „Grand-Prix“-t, mely bizonyára a legjobb elismerése és bizonyítéka annak, hogy „Globin” tényleg a legjobb és a legelőnyösebb tulajdonságokkal bír: szer: „Globin” gyorsan és fáradtság nélkül egy gyönyörű, tartos fényt, és szép fekete színt kölcsönöz a bőrnek. „Globin” ment minden ártalmas alkatrészekről és szirtartalmánál fogva a lábbeli puha ruganyos és tartós marad, a bőrt pedig vízmentessé tartja. Általában „Globin” egy kiváló lábbeli tisztító szer mely elismert előnyei következtében általánosan közkedvelté vált és elterjedésének aránya evről-évre emelkedik. Használata igen takarékos mert egy csipő „Globin“-nall jól bekenve és szétdörölvé, a következő használatnál csak igen minimális mennyiséget igényel, hogy azt a szép fényt elérje, melyet egy rendkívül olcsó, de kevésbé czélszerű bőrtisztítószerelel elér. „Globin” ne hiányozzon egy hárbán sem. Minden ismertett elárúsítóhelyen, ugymint hirdetések által ajánlva mérsékelt árban kapható a „Globin” de ügyeljünk a dobos fedélen levő „Globin” szóra, mely védjegy a szabadalmi hivatal által védve van.

Uj Idők. Tizenegyedik évfolyamát járja Herczeg Ferenc lapja, az Uj idők és teljes joggal viseli azt a nevet, amelyet olvasóinak elismerése ruházott: a magyar család lapja. Magyar érzés lüktet minden sorában, a magyar szépirodalomnak hű tükré és a legkiválóbb magyar írók meg festők alkotásaik legjavával szolgálják. Herczeg Ferenc irányítja és írja belé finom, érdekes novelláit és regényeit, Horkayné cseveg benne a tarsadalmi mozzanatokról, az egészségügynek egy kiváló szakembere ad tanácsot testi bajokban és a szerkesztői üzenetek rovatában minden érdekes lelki kérdés talál rövid, de érdekes megoldásra. Mindezek után bátran ajánljuk olvasóink figyelmébe, mint olyan szépirodalmi képes hetilapot, amely a magyar családnak legjobb barátja és tanácsadója. Aki megismerkedni óhajt vele annak a kiadóhivatal (Andrássy-út 10.) ingyen küld mutatványszámot, ha levelező-lapon megírja neki ebbeli kívánságát.

Szerkesztői levelezés.

K-i f-cz. Fejértelep. Megkaptuk. Köszönjük. Legközelebb ra kerül a sor. — A lapot küldetjük. Üdvözlét.

—**tz** —**csak** teljesen átdolgozva lehetne közölni a személyi vonatkozások teljes kiküszöbölésével. „A . . . ne supra crepidam” szövegét bizony nálunk nagyon, de nagyon sok-

szor lehetne alkalmazni, de a mit évtizedeken át czéltudatosan ápoltak és előkészítettek, a mit szinte kalapácsal vertek bele a tanúlatlan nép fejébe — azt nem lehet olyan egy szörűen kiküszöbölni. Azután pedig igen sok benne a politikai vonatkozás. A politikáláshoz pedig nincs jogunk és nincs is kedvünk.

2041 szám tan. 1905.

Hirdetmény.

Az 1886 évi XXI. t. cz. 11. §-a alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a Versecezi thif. városnál alkalmazott tanítók, tanítónők és óvónőkről 1904. évi augusztus hó 27.-én 129/7519 számú közgyűlési határozattal alkotott s folyó évi február hó 23.-án 5804/II-b szám alatt kormányhatóságilag jóvá hagyott szabályrendelet folyó évi márczius hó 31.-én tartott törvényhatósági közgyűlésén 52/2041 szám alatt kihirdettetvén folyó évi május hó 1.-én fog életbe lépni.

Versecezi, 1905. évi április hó 5-ik napján.

Dr. Rezuca, polgármester.

3151. szám tan. 1905.

Hirdetmény.

Az 1876 évi VI. t. cz. 5. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 17-én tartandó rendes havi közgyűlésén a közigazgatási bizottságnak egy tagja a törvényhatósági bizottság kebeléből kieset Ditsch Péter helyébe 1905 év végéig terjedő megbizással fog választatni.

Versecezen, 1905. évi április hó 5.-én.

Dr. Rezuca, polgármester.

2478 szám — 1905. tkvi.

Árverési hirdetményi és árverési feltételek.

A versecezi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gyurits Miklós versecezi ügyvéd által képviselt Popovics Dusan versecezi lakosnak, — Czunya Anna Jabukai lakos elleni végrehajtási ügyében, 40 K. tőke, ennek 1904 évi május hó 15-től járó 5% kamata, 88 K. 90 f. eddigi és 12 K. 20 f. jelenlegi költségek behajtása végett a: árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék hatósági területén fekvő és a jabukai 715 sz. tjkönyvben felvét A I (1670—1671 c) és (1051—1053 c) hr. sz. ingatlanok 474 koronában és az A III. (209—210 a) hr. sz. 102 össz. beltelkes ház 800 Koronában megállapított kikáltási árban 1905. évi május hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Jabuka községi előljárásági irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá bocsátatni.

1. Ha a megállapított kikáltási áron felüli ígérlet senki sem tenne, az árverés alá bocsátott ingatlan a kikáltási áron alól is elfog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikáltási árának 10%-át, kézpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított s az Igazságügy miniszterium által óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság irodában a községi előljáráságnál megtekinthetők.

Versecezen, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1905. évi márczius hó 13-ik napján.

Ambrus, kir. albiró.

Sz. 307 — 1905. kig.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Réthely község képviselő testülete 77—1904. sz. határozatával a községhez és jegyzői lak felépítését elhatározta.

Ezen munkálatok biztosítása céljából a nyilvános versenyárgyalás f. évi április hó 11. én délelőtti 10 órakor Réthely községhezán meg fog tartatni.

Ajánlattevők tartoznak a költségvetési összegnek, vagyis 34.531 koronának 5%-át kézpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtés megkezdése előtt a községi pénztárba letenni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyekhez a fent kitett óvadék csatolandó szintén legkésőbb az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be. Ezen ajánlatoknak ezen felül még azon százalékban kifejezett árengedményt kell tartalmazniok, melyet vállalkozó a költségvetési egység-árakból engedélyez; továbbá annak kijelentését, hogy vállalkozó a tervet az általános és részletes feltételeket, valamint azok függelékét ismeri és azoknak magát aláveti.

Az idevonatkozó terv és költségvetés, valamint a feltételek Réthely községhezánál a hivatalos órák alatt naponként betekintheők.

Eikészetten beérkezett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Réthely, 1905. évi márczius hó 25.-én.

Schmidt Nándor,
jegyző.

Pekurasin József,
biró.

Vásár hirdetés.

A verseczi „Virág vasárnapi“ nagy vásár 1905. évi április hó 14., 15., 16. és 17-én fog megtartatni.

Marhat csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 5 óráig szabad felhajtani és miután április hó 13-án heti vásár van, a marha felhajtása már 13-án megengedtetik.

Szekeres, rendőrkapitány.

SZÖLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsokélyebb gondozással fölnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbsé disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó te mészető) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek e. eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőéres idején a legkifünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismerettségére vonatkozó, színes fényomatu katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is meg nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware“ sima ültetéshez és ebből borminta.

Hímelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

2248 szám tan. 1905.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város törvényhatósági bizottsága folyó évi márczius hó 31-én tartott közgyűlésében 50 jzkvi, 2248 ikt. sz. 1905 sz. a. hozott közgyűlési határozattal elrendelte, miszerint a városi gyampénztári tartalékalapnak más czélokra le nem kötött 4218 kor. 65 fillért kitevő 1901. évi jövedelme a gyampénztár tartalék alapjából az elhagyott gyermekek segélyalapjába átutaltassék és hogy ezen közgyűlési határozat ellen ezen hirdetés közzétételétől számított 15 nap alatt minden adozó által írásbeli felelkezés a városi tanácsához beadható.

Verseczen, 1905. évi április hó 6-án.

Dr. Rezuca, polgármester.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynél, csúznál és meghűléseknel bedőresöléskeppen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter czéjgegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

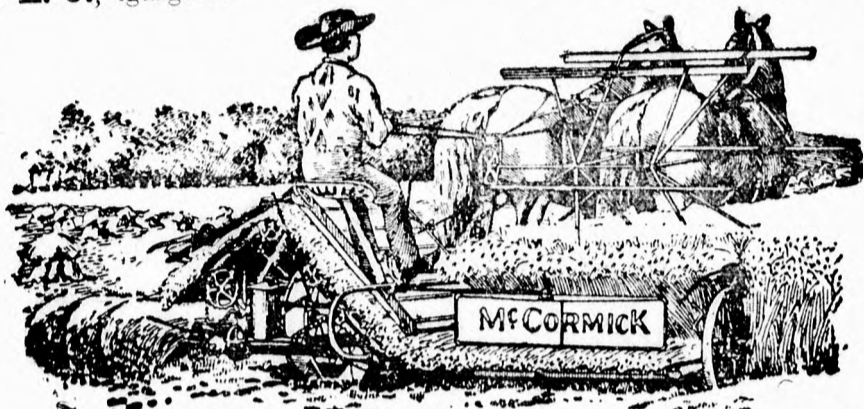
Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Ellisabethstr. 5 neu. Minden nap széküdes.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i arató gép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30

Gyártmányok: Kévekbőtőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévekbőtőfonál gyártmányai. Amerikai tárczás boronák rugós cultivátorok, szénalorgatók, kukoricza-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Tanügyi Hirdetés.

Van szerencsém a tisztelt szülők és tanügyi barátoknak ez úton becses tudomására hozni, hogy

leánynevelő- és tanintézetemet,

melyet tizenöt évig a főtér 4-ik sz. Zoffmann féle házban tartottam fenn, ez év július 1-én a Ferencz-József téren levő 5-ik sz. egyemeletes Petrovits-féle házba költöztetem át, hol szép, tágas, térre nyíló ablakokkal ellátott tantermeink és parkirozott udvarban torna- és játék helyünk lesz.

Egyúttal tudatom, hogy átköltözés és újjá szervezés végett többféle bútor, házi eszköz és két zongora nálam olcsón eladó. Vevők a tárgyakat naponként 10-11 óráig délelőtt megtekinthetik.

Mayering Emma,

leánynevelő intézet-tulajdonosnő.

Benzinmotorok, gőzcsepplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL**

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: **Singer és Palmer Temesvár.**

A Kirchnerféle könyvnyomda tulajdona nyomása Versecz.